

Ny. szél viharra erősbült, estve kevéssel gyengült. A légsúlymérő tetemesen alább szállott.

20-ikán az ég kiderült, de a vihar még erősbült (7). A légsúlymérő állás igen alacsony volt, mely azonban napközben ismét emelkedni kezdett. A vihar úgy látszik enapon érte el tetőpontját. Este beborult; éjjel kevés eső esett.

21-én egész nap viharos, változó szélerősséggel, mely inkább rohamos volt, folyton vonuló, s gyorsan

változó felhőzettel, a nélkül hogy mozgásában valami bizonyos irányt — legkevésbé a vihar ÉNy. irányát — fel lehetett volna ismerni. Egészben a vihar gyengült.

22-én délelőtt nagy felhőhuzam; később egészen kiderült. A vihar gyengült, emelkedő hőmérsék mellett.

Debreczeni tudósítások szerint ott nem volt érezhető a vihar.

Dr. GRUBER LAJOS.

TERMÉSZETTAN.

(Rovatvezető: SZILY KÁLMÁN.)

(12.) VILLÁMHÁRÍTÓK ALKALMAZÁSÁRÓL. — Budapest főváros tanácsa — a Lipótutczai új városházat az elemi csapásoktól lehetőleg megóvni igyekeztél — Dr. Schenzl Guidó meteorologiai intézeti igazgató úrhoz kérdést intézett: vajjon az új városházra alkalmazzanak-e villámhárítókat vagy sem?

Schenzl úr a fővárosi tanács-hoz küldött választ, mely bizonyára számos olvasót fog érdekelni, kérésünkre szíves volt rendezkedésünkre bocsátani.

„Az utolsó 25 évi észleletek — mondja Schenzl — mindenesetre azt mutatják, hogy a fővárosnak a Duna balpartján fekvő kerületeiben villámlecsapások csak igen ritkán fordulnak elő, mivel tapasztalat szerint az égi háborúk vagy a budai hegyek, vagy pedig a keleti magaslatok hoszszában Pest megett húzódnak el. A kevés égi háború is, a mi Pest zenithéjéhez ér, rendszeren oly magasan jár, hogy a villámlecsapás valószínűtlen.

Nem kell azonban szem elől tévesztetni, hogy az igen magas épületek, melyek az utolsó 20 év alatt oly tömegesen létesültek, úgyszintén a vasszerkezeteknek mindinkább való alkalmazása az épületeknél a viszonyokat megváltoztathatják.

Állandó biztosságot a villám veszélyes működései ellen csak is a

villámhárító felállítása által szerzünk. Ugyanis még nincs példa rá, hogy oly épületet, mely czélszerűen szerkesztett háritóval el volt látva, a villám lényegesen megsértett, vagy meggyújtott volna. A hol ily esetek előfordultak, a pontos vizsgálat útján kiderült, hogy vagy a vezetés valahol meg volt szakítva, vagy pedig valamely hatályosabb villámsugár tovább vezetésére a szerkezet nem volt elég erős.

Van szerencsém még megjegyezni, hogy a villámvezető szerkesztése oly épületekre nézve, melyek belsejében jelentékeny fémtömegek fordulnak elő, mint vasoszlopok, tartók és sinek, különös gonddal eszközözendő; s igen tanácsos ez okból, hogy ily alkalommal egy szakértő — természettudós — véleménye meghallgattassék. — A szóbelileg hozzám intézett kérdésre, ha vajjon czélszerű volna-e a vízivárosi plébániatemplom tornyait villámvezetővel ellátni, annak alkalmazása mellett feltétlenül kell nyilatkoznom; mert: 1. Tapasztalás szerint a budai oldal a villámcsapásoknak sokkal inkább ki van téve, mint a pesti. 2. Mert egy háritó elhelyezése sem nehézséggel, sem nagyobb költséggel nem jár, minthogy elégséges egy vezetéket készíteni a rézfödélzet szélétől a templom födél fölött a földbe.“

Dr. SCHENZL GUIDÓ.

K Ü L Ö N F É L É K .

(15.) A MÉRGES CSÓK. — A magyar róna alig észrevehető földhullámainak egyikén, egy kéttornyos templom áll. A tornyok bádogos fedele messze földre veti csillogó sugarait; s ha e fedelet az a bizonyos rónai nap — melynek párja csak a tenger napja — leáldozó, vérpiros fényében éri, akkor a két torony csúcsa vakító tűzben felragyog, hívogat.

A templom előtt egy kőből faragott, magas feszület áll, tövében egy szintén faragott női alak térdel, összekulcsolt kezekkel, égnek fordított arcczal; a templom mögött, kimagasló állványon az egek királynője, koronával fején, karján a földgolyóval játszó üdvezítővel.

A szobor mögött, négy oszlopon nyugvó fődél alatt, egy sekély kút nyílik, melybe lánczon járó két veder szolgál; pár lépésnyire a kúttól egy téglával kirakott, épen egy téglamélységű kis medencze foglal helyet, s ettől egy karnyújtásnyira már a nádas sűrűje bolingat gyékény buzogányaival, nád üstökeivel és bojtjaival.

Nyugot felé, már a távol kékjében úszva, a dunántúli partok tűnnek fel, közelébb pompás tölgyesek sötétednek. Keletnek, délnek, északnak majdnem minden talpalatnyi földterméssel ékeskedik.

E szelid táj fölött a földhullám temploma uralkodik — mindenképen.

Neve Szentkút, rendeltetése bűnbocsánat. Híre nagy, s piros pünköszt táján, de egyébkor is — dunáninnen és túl csak úgy rajzik a búcsújárók serege feléje.

A „régijó időkben“, a mikor az a nagyképű, kevés tartalmú váltógarasos világ járta, nem egy búcsúnapon úgy felszaporodott a rézpénz a templom padolatján, hogy a sekrestyé s lapáttal készítgette az utat a templom oltárához, pedig minden ember csak egyet dobott oda.

Most a pénz szűkebben jár ugyan, de a jámbor tömeg nem csökkent; sőt, a mióta a kápolnából kéttornyos templom lett, még növekedett is.

Magyarok, ráczok, sokácok, svábok a nyár szakában ezrével csödfülnek ide; s a míg a templom előtti téren a képzelhető legélénkebb vásár, a hozzá tartozó élet összes fény és árnyoldalaival, keletkezik, addig a templom kerítésén belül, a templomban, a feszület, szobor és kút körül a bűnbánat és vezeklés, a gyógyítás és testerősítés jelenei folynak.

Széles vidék nyomorékja, gyógyíthatatlan betege, a szent kút vizébe veti utolsó bizodalját. És széles vidék ép embere, ugyan e szent kút vizét nézi az ép test védnökének.

Mint a ki a népélet, a nép szokásai iránt élénk vonzalommal viseltetem, nem maradtam el a nagy búcsúról; oda ültem reggel, észleltem délig és estig, és mondhatom, lelkemre mondom, hogy a milyen erős dolgokat láttam életemben, soha borzasztóbbakat, mint épen a szent kút táján.

Ne gondolja senkisé, hogy a vallásos türelmetlenség befolyása alatt állok, ez adja a tollat a kezembe — bizony nem állok! Tisztelem minden ember vallását, a melyben lelke nyugalmát feltalálja — jobbat nem adhatnék neki.

Csupán egy feltételt ismerek, a melynek vallás dolgában helye van, mely elengedhetetlen, s ez az: *hogy a vallás alaptétele a felebaráti szeretet legyen a szó legterjedelmesebb, legnemesebb, igaz értelmében.*

A miket mondani akarok, azoknak elmondását épen a felebaráti szeretet parancsolja reám.

A búcsúsok felváltva érkeznek. Itt egy magyar, ott egy sváb, amott egy rácz falu népe. A keresztvivő mellett rendszeren a csapat leg súlyosabb betegek lépkednek, vánszorog-

nak. A blennorrhoeás szentől, az ajk- és orr-rákon át, a biblia leprájáig a ragadós betegségeknek legiszonyatosabb sorai és fokozatai elhaladnak előttünk. A csapatok végét a falvak apraja nagyja, ifja véne képezi. Reményteljes anyák, viruló hajadonok, ifjak, csecsemős asszonyserég, virgoncz gyermekraj.

És most kezdődik az iszonyatoság netovábbja.

Az ima után kezdődik a körmenet, a fertőzött ajak csókot nyom a szobrok talpzatára, orczájára, a szent képek üvegére s mit tudom én hová és — nyomban reá, tulajdon arra a helyre reáilleszti ajkát a csapat épje is!

A búcsú utáni napon az illető pontokon egy 0·5 milliméternyi barna kéreg volt reácsókolva!!!

És ez csak egy jelenet! A másik a kút melletti medenczében játszik, melyben alig 10—15 liternyi víz látható.

Ebben mindenki megmosdik. A mi ulcus, caries, necrosis van a világon, a mit azon irtóztató kór rongál, melynek behozatalával a kereszteshadak vádoltatnak, az mind e tizenöt liter vízbe mártja magát. És azután jönnek a csecsemős anyák, levetkeztetik gyermekeiket *s tulajdon avval a fertőzött vízzel mossák meg telőtől talpig, „hogy ne fogjon rajta a nyavalya“ !!*

Nincsen szavam, a melylyel lefesthetném az iszonyt, mely elfogott, a borzadályt, mely e dolgok láttára egész lényemet megrázkódtatta. Elbeszéltem orvosnak; a fejéhez kapott: most tudta meg, hogyan van az, hogy a legborzasztóbb betegségek „rejtélyes módon“ oly boldogtalan gyermekeket, ifjú embereket, leányokat szállanak meg, a kiknek életében de semmi sincsen, a miből a keletkezést kimagyarázni lehetne! Hiszen az alföldi magyar népnek már szava is van e „csodára“, azt mondja: „*o l y a n n a k helyére talált ülni“ !*

És ez még csak egyik alakja a mérges csóknak s hozzátartozóinak. Van még más is!

A kinek módjában állott az alsó vidékek rácz falvait bejárni s a ki nyitott szemmel járt, annak bizonyosan feltűnt a „csipás szeműek“ sokasága; sőt, a ki élesebb szemmel és tapasztalással bír, az, a csipás szemnél többet is lát. Az összeaszott, görnyedt test, reszketeg járás, viaszkos arcszín és sok egyéb, borzasztókat mond a szemlélőnek. Ez a nép kendőzi magát, az arczfestés szerte dívik; de mihelyt a száj megnyílik, mintha a pestis fújna felénk.

Mondhatni, hogy a ráczság országosan hírhedt ezekről. És hogyan szerzi e gyászos hírt? Egy iszonytató, általános népszokás révén!

Nem létezik talán nép, a melynél a csók oly nagy szerepet játszanék, mint épen a rácznál.

Ismerősök találkozása már öt csókkal jár; egyet a homlokra, egyet az állra, egyet-egyet az orczákra s az utolsót a szájra alkalmaznak, s mindenikben megvan az a bizonyos lascivitás, mely az égalj melegével növekedik.

A menyasszony a vendégek részéről egy egész csókszópornak van kitéve s ezt viszonzni köteles. Minden alkalomra van csók.

És hány itt a mérges csók!

Csak ez magyarázza meg nekem, miként jön az, hogy egész helységek a legirtóztatóbb testi állapotban sýnlődnek, hogy a nemzedékek hosszú sora menthetetlenül mérgezve van!

És a test gyötrelme búcsújárásra viszi ez embereket. A mérges csók a szent helyekről szerte terjed, magyarrá s mindenkire, a kit *csak* szívének áhitatossága, hitének ereje hozott oda — a ki bizik abba, hogy a szent szobor kövére reáillesztett, fertőzött ajk nyoma nem mérges többé; ki nem látja az istenkisértést, mely, ha van kísérhető

isten, ha valahol, úgy itt, e csókokkal történik.

Jókai római útjáról azt írja, hogy Szent Péter szobrának lábújj-hegye fényes, mert a megcsókolás előtt kiki előbb tenyerével letörli. Mint költőhöz illik, Jókai azt találja, hogy „nem az apostol iránti tisztelettől lett az az ércz olyan fényes, hanem a felebarát iránti utalattól.“ Nem kutatom az értelmet, a melyben Jókai a felebarátot és utalatot kimondja; de a leghatározottabban

merem állítani, hogy az a letörlés nagyon is helyén van. s lesz addig, a míg a kőben és érczben nem csak emléket, hanem gyógyítást is keresnek az emberek; hogy a felebaráti szeretet, mely önfeláldozást is jelent, nem jelenthet „fertőzést“ is; sőt, hogy épen a felebaráti szeretet az, a melynek szent nevében ez iszonyatos baj kiirtását követelnünk kell. Kimondtam, mert üldözött mint egy gonosz álom.

HERMAN OTTÓ.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(23.) L. S. Ungvár. — Kérdésére, vajjon holdvilágnál támadhat-e szivárvány, a tapasztalás határozott *igenmel* válaszol. Már Aristoteles ismerte a holdszivárványt, s azóta elég sokszor észlelték. A holdfény gyöngesége miatt néha nem lehet a színeket megkülönböztetni s az ívek csak fehérnek vagy sárgásnak látszanak. Egyes esetekben azonban színek is jelentkeznek. Sok példa van feljegyezve M o n t u c l a „Historie des Mathématiques, II. 545; Z a c h, Corr. Astr. X. 542. Hogy holdszivárvány a hold első negyedében is mutatkozhatik, ezt egy a Philos. Magaz. 1833 aprilisi füzetében leirt észlelet bizonyítja. — Az Önök szemlélté jelenség is, a leírás után itélve, kétségtelenül holdszivárvány volt.

Sz. K.

(24.) F. D. tagtársunknak Aradon azt izeni H. O., hogy a beküldött pókok a *szürke Cselőpók* (*Trochosa cinerea*, Fabr.) még fejletlen fiai. A kifejlődött, igen nagy póknak (testtörzs hossza néha 14 mm. az első lábé 20—24 mm.) folyók medrében való élete és tartózkodása bőven tárgyalatik H. O. Magyarország pókfaunája I. kötetében, p. 61, 75, III. tábla 63-ik ábra. A fiak csak üldözés elől menekültek az elágazó menetű csövekbe, melyeket egy bogár-álczája fúrt. A bogár-álczáról csak anyai bizonyos, hogy a futófélek (*Carabidae*) kisebb alakjainak fejlődési foka. A figyelmet köszöni.

(25.) J. S. úrnak J.-én. Kérdésére, mely folyóiratokban vagy könyvekben

olvashatna „a föld forgásának befolyásáról a föld physikai állapotára“ a következőkben válaszolunk.

E kérdést, ily általánosságban föltéve, tudunkkal még senki sem tárgyalta behatóbban. Csak egyes jelenségek megmagyarázásában történtek hivatkozások a föld forgásának állítólagos befolyására. Legnagyobb feltűnést okozott B a e r hypothesis, mely szerint az északi félgömbön a meridiánt követő folyóvizek a jobb partot erősebben támadják meg mint a balpartot és pedig azért, mert a föld tengelye körül nyugatról keletre forog. (E tárgyra nézve l. r. K. E. v. B a e r: „Ueber ein allgemeines Gesetz in der Gestaltung der Flussbetten“ Bulletin de l'Acad. Imp. des Sciences de St. Pétersbourg. Tome II. Pag. 1—49, és 218—250. — 2. B a b i n e t: „Influence du mouvement de rotation de la terre sur le cours des rivières.“ Comptes Rendus T. 49. Pag. 638. Ugyan e kötetben Bertrand, Combes, Delaunay Plobert-től észrevételek és Babinettől egy kis matematikai levezetés. — 3. E. S u e s s: „Der Boden der Stadt Wien.“ Bécs 1862. Pag. 80. — 4. Ugyanő: „Ueber den Lauf der Donau.“ Oesterreichische Revue, 1863. — 5. P e t e r s: „Die Donau.“ Bécs, 1876. Pag. 350.)

A vaspályákra gyakorolt befolyást illetőleg több apróbb közlemény jelent meg a „Zeitschrift des Architecten und Ingenieur-Vereines für das Königreich Hannover“ és a „Zeitschrift des Vereines deutscher Ingenieure“ egyes füzetekben.

Sz. K.

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN, 1876 SZEPTEMBER HÓBAN.

A.

Nap.	Légnyomás milliméterben				Hőmérséklet C. fokban				Párányomás milliméterben				Nedvesség százalékokban				Csapadék milliméterben
	7h reggel	*2h d. u.	9h este	közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	Közép	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	
1	741.3	743.7	745.3	743.4	12.4	16.4	14.7	14.5	9.2	8.9	9.3	9.1	87	65	75	74	—
2	48.5	48.9	48.0	48.5	12.5	20.6	14.3	15.8	9.0	7.7	7.8	8.2	85	43	64	66	—
3	47.6	48.4	49.3	48.4	16.3	20.1	14.9	17.1	8.1	9.7	10.1	9.3	59	55	81	65	—
4	51.6	52.6	53.0	52.4	16.7	22.0	14.2	17.6	9.1	6.8	8.6	8.2	64	35	72	57	—
5	53.5	52.7	51.8	52.7	13.3	24.5	16.5	18.1	8.3	8.8	9.0	8.7	73	38	65	59	—
6	51.9	50.0	48.3	50.1	16.1	26.7	18.8	20.5	9.1	11.5	10.5	10.4	66	44	65	58	—
7	47.4	45.0	42.1	44.8	17.4	27.4	21.6	22.1	11.2	12.2	14.0	12.5	76	44	73	64	—
8	38.6	37.7	35.7	37.3	18.0	13.7	13.4	15.0	12.9	10.5	8.8	10.7	84	91	77	84	●14.7
9	37.3	40.8	43.4	40.5	11.5	13.5	12.5	12.5	7.6	7.4	7.8	7.6	75	64	72	70	—
10	46.0	47.1	47.7	46.9	11.2	15.8	10.0	12.3	6.9	7.5	7.8	7.4	69	56	86	70	●0.4
11	49.1	48.3	47.8	48.4	7.2	17.8	13.4	12.8	6.8	8.2	9.1	8.0	90	55	80	75	●0.3
12	46.6	44.8	42.3	44.6	12.3	18.3	13.5	14.7	9.0	10.1	10.1	9.7	86	64	88	79	●0.4
13	35.2	39.4	44.4	39.7	13.0	17.1	13.4	14.5	9.8	8.5	8.0	8.8	89	59	70	73	●26.5
14	44.6	43.7	41.9	43.4	10.2	17.1	15.2	14.2	8.7	10.0	10.1	9.6	94	69	78	80	—
15	41.1	39.7	36.4	39.1	14.8	16.3	13.2	14.8	12.0	12.6	9.9	11.5	96	92	88	92	●34.3
16	43.7	45.4	46.8	45.3	12.1	15.7	12.1	13.3	7.2	9.1	8.8	8.4	68	68	84	73	—
17	48.8	49.4	50.3	49.5	8.9	18.8	13.6	13.8	8.4	10.2	10.0	9.5	99	63	87	83	—
18	50.2	49.5	50.5	50.1	11.4	20.3	15.8	15.8	9.8	11.0	10.5	10.4	98	63	79	80	—
19	50.7	50.7	51.8	51.1	14.8	16.6	13.8	15.1	9.4	9.8	8.2	9.1	75	69	70	71	—
20	52.1	52.2	52.8	52.4	12.1	15.3	11.6	13.0	8.1	7.1	6.1	7.1	78	55	59	64	—
21	52.9	51.6	49.6	51.4	9.0	14.0	11.7	11.5	6.6	6.6	6.0	6.4	77	56	58	64	—
22	50.3	50.6	51.7	50.9	8.0	13.8	10.8	10.9	6.0	5.5	6.5	6.0	75	47	68	63	—
23	52.7	52.3	52.5	52.5	8.7	15.5	8.2	10.8	6.8	6.2	6.8	6.6	81	48	83	71	—
24	51.2	50.1	50.1	50.5	8.4	17.7	14.9	13.7	7.5	9.8	11.5	9.6	92	65	91	83	●0.6
25	48.0	47.1	46.6	47.2	12.6	17.1	16.0	15.2	10.3	12.1	9.2	10.5	96	84	67	82	●ny.
26	46.1	45.2	45.5	45.6	12.4	16.4	13.4	14.1	8.0	7.8	8.7	8.2	74	56	76	69	—
27	45.5	44.0	43.2	44.2	12.2	18.9	15.5	15.5	8.8	8.3	10.7	9.3	84	52	82	73	—
28	42.3	42.9	42.3	42.5	16.4	22.2	17.9	18.8	11.7	11.7	12.5	12.0	84	59	82	75	●2.0
29	42.8	44.9	45.3	44.3	15.6	15.9	13.5	15.0	11.8	9.2	9.9	10.3	89	67	87	81	●4.7
30	46.9	46.2	44.2	45.8	12.8	19.1	15.6	15.8	10.1	10.3	11.2	10.5	93	63	85	80	—
Közép	746.8	746.8	746.7	746.8	12.6	18.2	14.1	15.0	8.9	9.2	9.2	9.1	81.9	59.6	76.4	72.6	—

Javitott hőmérséki közép: + 14.8 C°. — A légnyomás maximuma: 753.5 m. m. 5-én reggel 7 órakor. — A légnyomás minimuma 735.2 m. m. 13-án, reggel 7 órakor — A hőmérséklet maximuma: + 27.4 C°. 7-én d. u. 2 órakor. — A hőmérséklet minimuma + 7.2 C°. 11-én reggel 7 órakor. — A légnedvesség minimuma: 35%, 4-én d. u. 2 órakor. — A napok száma, melyeken csapadék esett: 9. — A csapadékok összege 84 millim. — Elpárolgás: 57.3 millim.

Jelek magyarázata: köd ☁, eső ●, hó ❄, villámlás ⚡, égi háború ☄, jégeső ▲, dara △, harmatvíz ◡ jellel jelöltetik. — ny = nyoma.

Magyarország időjárását 1876-ik évi augusztus hónap első két harmadában csekély légnedvesség, tartós esőhiány, nagyobbára derült ég és — különösen a hónap elején — magas légmélegség jellemezte; csak a hónap utolsó harmadában változott meg az idő, a mennyiben az addig uralkodott szárazságot gyakoribb esőzések, a hőséget pedig nagyobb mérvű hűvösség váltotta fel. Figyelemre méltó az a jelenség, hogy a 25-ikén jelentkezett, az évszakhoz képest igen jelentékeny légsúlymérő sílyedés dacára, sem megelőzőleg, sem utólagosan nagyobb erősségű légáramlások nálunk létre nem jöttek, a mi csak abban találhatja magyarázatát, hogy a légnyomásonk Európá fölötti eloszlásában éppen Magyarország képezte a barometrikus minimum színhelyét. — *A léghőmérsék* térben és időben meglehetősen egyenlőtlen eloszlást tanúsított: térben, a mennyiben az átlagos hőmérsék nyugaton a normálisnál magasabbnak, keleten pedig ennél alacsonyabbnak mutatkozott, úgy hogy Magyarország augusztus havi középhőmérséke a rendessel teljesen megegyezőnek mondható; időben pedig, a mennyiben a hőmérsék kezdetben — kivált a 4-ikétől 8-ikáig terjedő ötnap alatt — a

METEOROLOGIAI ÉS FÖLDDELEJESSÉGI FÖLJEGYZÉSEK A M. K. KÖZPONTI INTÉZETEN, BUDAPESTEN, 1876 SZEPTEMBER HÓBAN.

B.

Nap.	Szélirány és szélereő			Felhőzet				Ozon		Delejes elhajlás				Delejes vízszintes ereő			
	7h reggel	2h d. u.	9h este	7h reggel	2h d. u.	9h este	közép	éj-jel.	nap pal	8h reggel	10h d. e.	2h d. u.	9h este	8h reggel	10h d. e.	2h d. u.	9h este
1	W ²	W ¹	N ¹	8	8	0	5-3	9	7	9° 6'1	9° 10'8	9° 14'8	9° 10'1	2·1088	2·1085	2·1119	2·1110
2	E ¹	NE ¹	W ¹	1	0	2	1-0	3	2	5·5	10·0	14·3	10·8	101	88	130	121
3	E ³	N ¹	W ¹	5	9	0	4-7	3	5	6·7	10·7	14·0	8·4	103	89	123	115
4	W ²	SW ³	SW ²	4	0	0	1-3	7	4	6·8	10·0	14·7	10·0	098	98	126	120
5	—	SE ¹	SW ¹	0	0	0	0-0	3	2	6·9	9·6	15·1	9·1	104	95	136	115
6	—	E ²	W ¹	0	3	1	1-3	2	2	7·0	9·0	14·1	10·2	103	091	137	121
7	E ¹	SE ¹	—	0	6	1	2-3	0	4	7·2	10·7	15·0	10·6	103	102	132	126
8	S ²	W ⁵	W ²	5	9	7	7-0	7	9	7·7	11·8	14·8	10·7	090	083	125	128
9	W ⁴	W ⁴	W ²	6	9	2	5-7	8	5	7·5	10·7	16·0	10·4	105	95	116	121
10	W ³	W ¹	W ¹	3	7	0	3-3	8	6	8·4	11·4	12·0	9·6	111	091	126	119
11	NW ¹	SE ²	—	4	3	8	5-0	1	4	7·2	10·0	14·1	10·7	106	101	110	119
12	NW ¹	—	—	8	10	9	9-0	1	2	8·0	10·8	12·4	10·2	111	108	111	123
13	W ⁵	W ⁶	W ⁴	10	4	0	4-7	10	9	7·9	11·0	14·7	7·9	107	103	110	121
14	E ²	E ¹	—	8	7	3	6-0	3	0	7·9	10·8	14·2	8·9	099	102	107	126
15	—	—	W ⁷	10	10	10	10-3	1	5	8·2	10·1	12·7	10·2	102	096	120	115
16	W ⁵	S ¹	—	3	9	1	4-3	9	5	8·2	10·5	12·0	10·0	097	105	129	119
17	W ¹	SW ¹	W ¹	10	1	1	4-0	4	6	8·3	10·0	13·0	10·0	106	102	121	123
18	—	W ¹	W ¹	4	3	5	4-0	1	5	7·5	9·1	11·7	10·0	107	103	127	121
19	W ²	W ⁴	W ¹	8	9	0	5-7	7	6	7·0	9·5	14·4	9·8	112	105	120	117
20	W ⁵	W ⁴	N ⁴	7	2	3	4-0	8	5	8·0	11·9	15·4	10·1	111	100	119	123
21	N ⁵	NW ⁴	W ³	0	2	1	1-0	6	5	7·1	11·0	15·4	10·3	104	107	131	128
22	W ⁵	W ⁵	W ⁶	0	2	0	0-7	8	6	7·0	8·9	14·8	11·5	112	106	122	154
23	SW ¹	NW ¹	W ¹	2	1	0	1-0	2	5	10·0	9·0	15·7	10·0	091	088	112	117
24	—	E ¹	—	7	7	9	7-7	1	0	7·3	9·0	16·5	9·4	114	093	105	115
25	N ¹	S ¹	N ¹	7	9	5	7-0	0	5	7·0	9·1	15·0	11·5	118	105	129	125
26	W ³	W ⁴	W ⁵	1	9	4	4-7	7	5	8·5	11·7	13·9	10·4	114	117	121	111
27	—	SW ²	—	1	7	7	5-0	8	6	9·0	10·0	14·7	9·1	096	125	106	109
28	SW ²	W ²	—	7	5	0	4-0	7	2	8·2	9·3	13·9	10·0	113	105	112	112
29	—	W ³	W ¹	9	10	9	9-3	4	7	7·0	9·2	13·1	7·5	103	095	112	120
30	—	W ¹	—	8	10	9	9-3	5	1	6·8	10·5	14·8	8·1	102	095	113	113
Közép	—	—	—	4·9	5·7	3·2	4·6	4·8	4·5	—	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok eloszlása : N. NE. E. SE. S. SW. W. NW. — Közép szélereőség : 1·9. százalékokban : 7. 1. 10. 4. 4. 10. 58. 6.

A szélirányok jelölési módja ugyanaz, melyet Angolországban használnak. ú. m. *észak* = N (north), *dél* = S (south), *kelet* = E (east), *nyugat* = W (west).

A léglegség legnagyobb (Szegeden 32·2, Fiumében 33·3 fok) 6-ikán, minimuma (Árvaváralján 5·6, Csik-Somlyón 8·0 fok) az északi vidékeken és Erdélyben 19-ikén, különben mindenütt a 26-ika és 30-ika közti napokban lépett fel. A hőmérsék havi ingadozása (Árvaváralján 22·9, Fiumében 18·7 fok) a túlságos alacsony minimum folytán kelleltél 2—3 fokkal nagyobb volt. — *A légnymás* elég kirívó jelenségeket mutatott: a 16-ik és a 23-ik és 27-ik közti napok kivételével mindig a normális értéknél nagyobb volt, minek folytán a havi közép is aránylag magasabbnak ütött ki; havi ingadozása (Budapesten 20·0, Fiumében 18·5 m. m.) is a 25-iki nagy depressio következtében majd 6 milliméterrel múlta felül rendes értékét. — *A viszonyos nedvesség* igen alacsony volt: havi átlaga (Budapesten 56, Fiumében 59 százalékkal) 5 százalékkal maradt a rendes havi közép mögött; Budapesten és Fiumében 20 száraz nap fordult elő. — *Légekri csapadékok* az ország legnagyobb részében — kivált pedig az Alföldön — csak igen ritkán és akkor is csak csekély hatályossággal jelentkeztek; Erdély azonban és a délnyugati vidékek az általános szárazságtól jobban meg voltak kímélve, a mennyiben ott a gyakoribb égi háboruk bővebb esőzésekkel jártak. A csapadékok havi összegei voltak: Árvaváralján 58, Segesvárt 110, Ruszkabányán 56, Szegeden 18, Budapesten 35, Pozsonyban 47, Zágrábban 96, Fiumében 159 mm. — *A lefolyt nyár hőmérsékét* illetőleg az találatott, hogy nyugaton mintegy 0·4 fokkal melegebb, különben pedig mindenütt — átlagban közel 1 fokkal — hűvösebb volt.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.